Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

z 29. januára 2013 *

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika — Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránu s cieľom zabrániť šíreniu jadrových zbraní — Zmrazenie finančných prostriedkov — Povinnosť odôvodnenia — Právo na obhajobu — Právo na účinnú súdnu ochranu — Zjavne nesprávne posúdenie“

Vo veci T-496/10,

Bank Mellat, so sídlom v Teheráne (Irán), v zastúpení: pôvodne S. Gadhia, S. Ashley, solicitors, D. Anderson, QC, a R. Blakeley, barrister, neskôr R. Blakeley, S. Zaiwalla, solicitor, a M. Brindle, QC,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Bishop a A. Vitro, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: S. Boelaert a M. Konstantinidis, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Rady 2010/413/SZBP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, s. 39), vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 423/2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 195, s. 25), rozhodnutia Rady 2010/644/SZBP z 25. októbra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 281, s. 81), nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, s. 1), rozhodnutia Rady 2011/783/SZBP z 1. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 319, s. 71), vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 1245/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 319, s. 11), a nariadenia Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, s. 1), v rozsahu, v akom sa tieto akty týkajú žalobkyne,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová (spravodajkyňa), sudcovia K. Jürimäe a M. van der Woude,

* Jazyk konania: angličtina.

tajomník: J. Weychert, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. mája 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobkyňa Bank Mellat je iránska obchodná banka.

2 Predmetná vec spadá do rámca reštriktívnych opatrení zavedených s cieľom vyvinúť tlak na Iránsku islamskú republiku a prinútiť ju tak ukončiť jej činnosti v jadrovej oblasti, ktoré predstavujú nebezpečenstvo šírenia alebo vývoja nosičov jadrových zbraní (ďalej len „šírenie jadrových zbraní“).

3 Dňa 26. júla 2010 bola žalobkyňa zapísaná do zoznamu subjektov zúčastnených na iránskom šírení jadrových zbraní, ktorý je uvedený v prílohe II rozhodnutia Rady 2010/413/CFSP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, s. 39).

4 V dôsledku toho bolo vykonávacím nariadením Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 195, s. 25), meno žalobkyne zapísané do zoznamu v prílohe V nariadenia Rady (ES) č. 423/2007 z 19. apríla 2007, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 103, s. 1). Tento zápis mal za následok zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov žalobkyne.

5 V rozhodnutí 2010/413 Rada Európskej únie uviedla tieto dôvody:

„Bank Mellat je iránska štátna banka. Bank Mellat sa angažuje v takých činnostiach, ktoré podporujú iránsky jadrový program a program balistických rakiet a napomáha im. Poskytovala bankové služby subjektom označeným OSN a EÚ alebo subjektom, ktoré konajú v ich mene alebo na základe ich pokynov, alebo subjektom, ktoré sú nimi vlastnené alebo kontrolované. Je materskou bankou First East Export Bank, ktorá bola označená v rezolúcii [Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov] 1929.“

6 Dôvody uvedené vo vykonávacom nariadení č. 668/2010 sú tie isté ako dôvody, ktoré sú uvedené v rozhodnutí 2010/413.

7 Rada listom z 27. júla 2010 informovala žalobkyňu o zaradení jej mena do zoznamu v prílohe II rozhodnutia 2010/413 a do zoznamu v prílohe V nariadenia č. 423/2007.

8 Listami zo 16. a 24. augusta 2010 a z 2. a 9. septembra 2010 žalobkyňa vyzvala Radu, aby jej oznámila skutočnosti, z ktorých vychádzala pri prijatí reštriktívnych opatrení voči nej.

9 V odpovedi na žiadosti o prístup k spisu žalobkyne jej Rada listom z 13. septembra 2010 doručila kópie dvoch návrhov na prijatie reštriktívnych opatrení, ktoré predložili členské štáty. Žalobkyni tiež stanovila lehotu na predloženie svojich pripomienok týkajúcich sa prijatia reštriktívnych opatrení voči nej, ktorá uplynula 25. septembra 2010.

10 Listom z 24. septembra 2010 žalobkyňa požiadala Radu, aby opätovne preskúmala rozhodnutie zaradiť ju do zoznamu v prílohe II rozhodnutia 2010/413 a do zoznamu v prílohe V nariadenia č. 423/2007.

11 Zapísanie mena žalobkyne do zoznamu v prílohe II rozhodnutia 2010/413 bolo zachované rozhodnutím Rady 2010/644/SZBP z 25. októbra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 281, s. 81). Uvedenými dôvodmi sú:

„Bank Mellat sa angažuje v takých činnostiach, ktoré podporujú iránsky jadrový program a program balistických rakiet a napomáha im. Poskytovala bankové služby subjektom označeným OSN a EÚ alebo subjektom, ktoré konajú v ich mene alebo na základe ich pokynov, alebo subjektom, ktoré sú nimi vlastnené alebo kontrolované. Je materskou bankou First East Export Bank, ktorá bola označená v rezolúcii [Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov] 1929.“

12 Keďže nariadenie č. 423/2007 bolo zrušené nariadením Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 281, s. 1), Rada zaradila meno žalobkyne do prílohy VIII tohto naposledy uvedeného nariadenia. V dôsledku toho boli finančné prostriedky a hospodárske zdroje žalobkyne zmrazené na základe článku 16 ods. 2 uvedeného nariadenia.

13 Dôvody uvedené v nariadení č. 961/2010 sú tie isté ako dôvody, ktoré sú uvedené v rozhodnutí 2010/644.

14 Listom z 28. októbra 2010 Rada odpovedala na list žalobkyne z 24. septembra 2010, pričom uviedla, že po opätovnom preskúmaní zamietla žiadosť žalobkyne smerujúcu k tomu, aby bolo jej meno odstránené zo zoznamu v prílohe II rozhodnutia 2010/413 a zo zoznamu v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010. V tejto súvislosti spresnila, že zastávala názor, že neexistujú dostatočné záruky, že žalobkyňa v budúcnosti neposkytne bankové služby osobám a subjektom zúčastňujúcim sa na šírení jadrových zbraní.

15 V prílohe k duplike Rada doručila žalobkyni kópiu tretieho návrhu na prijatie reštriktívnych opatrení, ktorý predložil jeden členský štát.

16 Zápis mena žalobkyne do prílohy II rozhodnutia 2010/413 a do prílohy VIII nariadenia č. 961/2010 nebol dotknutý nadobudnutím účinnosti rozhodnutia Rady 2011/783/SZBP z 1. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 319, s. 71), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 1245/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 319, s. 11).

17 Keďže nariadenie č. 961/2010 bolo zrušené nariadením Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 88, s. 1), Rada zaradila meno žalobkyne do prílohy IX tohto naposledy uvedeného nariadenia. Uvedené dôvody sú tie isté ako dôvody, ktoré sú uvedené v rozhodnutí 2010/644. V dôsledku toho boli finančné prostriedky a hospodárske zdroje žalobkyne zmrazené na základe článku 23 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Konanie a návrhy účastníkov konania

18 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 7. októbra 2010 žalobkyňa podala túto žalobu.

19 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 5. novembra 2010 žalobkyňa svoje návrhy upravila, a to v nadväznosti na prijatie rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010.

20 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 14. januára 2011 Európska komisia podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu Rady. Uznesením z 8. marca 2011 predseda štvrtej komory Všeobecného súdu tomu návrhu vyhovel.

21 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 6. februára 2012 žalobkyňa svoje návrhy upravila, a to v nadväznosti na prijatie rozhodnutia 2011/783 a vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011.

22 Na základe správy sudkyne spravodajkyne Všeobecný súd (štvrtá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyzval účastníkov konania, aby predložili určité dokumenty, a písomne im položil otázky, na ktoré účastníci konania odpovedali v stanovenej lehote.

23 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 16. apríla 2012 žalobkyňa svoje návrhy upravila, a to v nadväznosti na prijatie nariadenia č. 267/2012.

24 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 11. mája 2012 Provincial Investment Companies Association, Saba Tamin Investment, Common Investment Fund, Shirin Asal Food Industrial Group, Sorbon Industrial Production Group a Individual Stock Association podali návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu žalobkyne. Uznesením zo 16. mája 2012 predseda štvrtej komory Všeobecného súdu tento návrh zamietol, a to z dôvodu, že bol podaný oneskorene.

25 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky položené Všeobecným súdom boli vypočuté na pojednávaní 23. mája 2012.

26 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil bod 4 tabuľky B prílohy II rozhodnutia 2010/413, bod 2 tabuľky B prílohy vykonávacieho nariadenia č. 668/2010, bod 4 tabuľky B hlavy I prílohy rozhodnutia 2010/644, bod 4 tabuľky B prílohy VIII nariadenia č. 961/2010, rozhodnutie 2011/783, vykonávacie nariadenie č. 1245/2011 a bod 4 tabuľky B hlavy I prílohy IX nariadenia č. 267/2012 v rozsahu, v akom sa jej tieto akty týkajú,

— zaviazal Radu na náhradu trov konania.

27 Rada a Komisia navrhujú, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

28 Žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení povinnosti odôvodnenia, jej práva na obhajobu a jej práva na účinnú súdnu ochranu. Druhý žalobný dôvod je založený na zjavne nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o prijatie reštriktívnych opatrení voči nej. Tretí žalobný dôvod je založený na porušení jej práva vlastniť majetok a zásady proporcionality.

29 Rada a Komisia namietajú voči dôvodnosti žalobných dôvodov, ktoré uviedla žalobkyňa. Navyše na úvod tvrdia, že žalobkyňa sa ako inštitúcia iránskeho štátu nemôže dovolávať ochrany a záruk spojených so základnými právami.

30 Najprv treba preskúmať, či je prípustná úprava návrhov, ktorú vykonala žalobkyňa, a až potom sa zaoberať jednotlivými dôvodmi a tvrdeniami účastníkov konania.

O úprave návrhov žalobkyne

31 Ako vyplýva z bodov 11, 12 a 17 vyššie, zoznam v prílohe II rozhodnutia 2010/413 bol po podaní žaloby nahradený novým zoznamom uvedeným v rozhodnutí 2010/644 a nariadenie č. 423/2007, zmenené a doplnené vykonávacím nariadením č. 668/2010, bolo zrušené a nahradené nariadením č. 961/2010, ktoré bolo samo nahradené a zrušené nariadením č. 267/2012. Navyše v odôvodneniach rozhodnutia 2011/783 a vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 Rada výslovne konštatovala, že vykonala úplné preskúmanie zoznamu v prílohe II rozhodnutia 2010/413 a v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010 a že dospela k záveru, že na osoby, subjekty a orgány, ktorých mená sú v tomto zozname vymenované, medzi ktorými je aj žalobkyňa, sa mali naďalej vzťahovať reštriktívne opatrenia. Žalobkyňa upravila svoje pôvodné návrhy tak, aby sa jej žaloba o neplatnosť týkala okrem rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010 aj rozhodnutia 2010/644, nariadenia č. 961/2010, rozhodnutia 2011/783, vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 a nariadenia č. 267/2012 (ďalej spoločne len „napadnuté akty“). Rada a Komisia nevzniesli voči tejto úprave námietky.

32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ak je rozhodnutie alebo nariadenie týkajúce sa priamo a osobne jednotlivca v priebehu konania nahradené aktom, ktorý má rovnaký predmet, treba ho považovať za novú skutočnosť umožňujúcu žalobcovi upraviť svoje návrhy a dôvody. Bolo by totiž v rozpore s riadnym výkonom spravodlivosti a s požiadavkou hospodárnosti konania nútiť žalobcu, aby podal novú žalobu. Okrem toho by bolo nespravodlivé, aby dotknutá inštitúcia mohla na obhajobu voči výhradám uvedeným v žalobe predloženej súdu Únie proti určitému aktu upraviť napadnutý akt alebo ho nahradiť iným a odvolávať sa v priebehu konania na túto zmenu alebo toto nahradenie, zatiaľ čo druhý účastník konania by nemal možnosť rozšíriť svoje pôvodné návrhy a dôvody na neskorší akt ani predložiť dodatočné návrhy a dôvody proti nemu (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. októbra 2008, People’s Mojahedin Organization of Iran/Rada, T-256/07, Zb. s. II-3019, bod 46 a tam citovanú judikatúru).

33 Ten istý záver sa uplatňuje na akty, akými sú rozhodnutie 2011/783 a vykonávacie nariadenie č. 1245/2011, v ktorých sa konštatuje, že rozhodnutie alebo nariadenie sa musí po skončení konania o preskúmaní, ktoré výslovne vyžaduje toto rozhodnutie alebo nariadenie, naďalej priamo a osobne týkať určitých jednotlivcov.

34 V prejednávanej veci treba preto zastávať názor, že návrh žalobkyne na zrušenie rozhodnutia 2010/644, nariadenia č. 961/2010, rozhodnutia 2011/783, vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 a nariadenia č. 267/2012 je prípustný v rozsahu, v akom sa jej tieto akty týkajú (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok People’s Mojahedin Organization of Iran/Rada, už citovaný v bode 32 vyššie, bod 47).

O možnosti žalobkyne dovolávať sa ochrany a záruk spojených so základnými právami

35 Rada a Komisia tvrdia, že z hľadiska práva Únie sa právnické osoby, ktoré sú inštitúciami tretích štátov, nemôžu dovolávať ochrany a záruk spojených so základnými právami. Keďže žalobkyňa je podľa nich inštitúciou iránskeho štátu, toto pravidlo sa na ňu uplatňuje.

36 V tejto súvislosti treba po prvé poznamenať, že ani Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 389), ani primárne právo Únie neobsahujú ustanovenia, ktoré z ochrany základných práv vylučujú právnické osoby, ktoré sú inštitúciami štátov. Naopak, ustanovenia uvedenej charty vzťahujúce sa na žalobné dôvody uvedené žalobkyňou a predovšetkým jej články 17, 41 a 47 zabezpečujú práva „každému“, takže táto formulácia zahŕňa aj právnické osoby, akou je žalobkyňa.

37 Rada a Komisia sa pritom v tejto súvislosti odvolávajú na článok 34 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), ktorý neuznáva prípustnosť žalôb, ktoré na Európsky súd pre ľudské práva podali vládne organizácie.

38 Článok 34 EDĽP je však procesným ustanovením, ktoré sa neuplatňuje na konania pred súdom Únie. Ďalej podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je cieľom tohto ustanovenia zabrániť tomu, aby štát, ktorý je zmluvnou stranou EDĽP, bol žalobcom a zároveň žalovaným pred uvedeným súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok ESĽP z 13. decembra 2007, Letecká spoločnosť Iránskej islamskej republiky v. Turecko, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 2007-V, § 81). Túto úvahu nemožno na prejednávanú vec uplatniť.

39 Rada a Komisia tiež tvrdia, že pravidlo, ktorého sa dovolávajú, je odôvodnené skutočnosťou, že štát zaručuje dodržiavanie základných práv na svojom území, avšak nemôže takéto práva požívať.

40 Aj za predpokladu, že sa takéto odôvodnenie uplatní, pokiaľ ide o vnútroštátnu situáciu, okolnosť, že štát zaručuje dodržiavanie základných práv na svojom vlastnom území, je však irelevantná, pokiaľ ide o rozsah práv, ktoré môžu právnické osoby, ktoré sú inštitúciami toho istého štátu, požívať na území tretích štátov.

41 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba zastávať názor, že právo Únie neobsahuje pravidlo, ktoré by zabraňovalo právnickým osobám predstavujúcim inštitúcie tretích štátov odvolávať sa vo svoj prospech na ochranu a záruky spojené so základnými právami. Uvedené osoby sa teda na tieto práva pred súdom Únie môžu odvolávať, ak sú zlučiteľné s ich postavením právnických osôb.

42 V každom prípade Rada a Komisia navyše neuviedli skutočnosti umožňujúce preukázať, že žalobkyňa bola skutočne inštitúciou iránskeho štátu, teda subjektom, ktorý by sa podieľal na výkone verejnej moci alebo ktorý by spravoval verejnú službu pod kontrolou orgánov (pozri v tomto zmysle rozsudok ESĽP Letecká spoločnosť Iránskej islamskej republiky v. Turecko, už citovaný v bode 38 vyššie, § 79).

43 Rada v tejto súvislosti najprv tvrdí, že žalobkyňa spravuje verejnú službu pod kontrolou iránskych orgánov, keďže poskytuje finančné služby, ktoré sú nevyhnutné na fungovanie iránskej ekonomiky. Nenamieta však voči tvrdeniam žalobkyne, že uvedené služby predstavujú obchodné činnosti vykonávané v konkurenčnom odvetví, na ktoré sa vzťahuje všeobecná právna úprava. Za týchto okolností samotná skutočnosť, že uvedené činnosti sú nevyhnutné na fungovanie štátnej ekonomiky, im nepriznáva povahu verejnej služby.

44 Komisia následne tvrdí, že okolnosť, že žalobkyňa je zapojená do šírenia jadrových zbraní, ukazuje, že sa podieľa na výkone verejnej moci. Komisia však tým, že tak postupuje, berie za skutkový základ okolnosť, ktorej existenciu žalobkyňa popiera a ktorá je kľúčová v rámci pojednávania pred Všeobecným súdom. Navyše údajné zapojenie žalobkyne do šírenia jadrových zbraní, ako je uvedené v napadnutých aktoch, nespadá do výkonu štátnych právomocí, ale obchodných transakcií uskutočňovaných so subjektmi, ktoré sa zúčastňujú na šírení jadrových zbraní. Toto tvrdenie teda neodôvodňuje, že žalobkyňa bude kvalifikovaná ako inštitúcia Iránskeho štátu.

45 Komisia napokon zastáva názor, že žalobkyňa je inštitúciou Iránskeho štátu z dôvodu, že Iránsky štát má podiel na jej základnom imaní. Okrem skutočnosti, že podľa informácií poskytnutých žalobkyňou, voči ktorým Rada a Komisia nenamietajú, predmetný podiel na základom imaní je minoritný, tento podiel sám osebe neznamená, že žalobkyňa sa podieľa na výkone verejnej moci alebo spravuje verejnú službu.

46 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba vyvodiť záver, že žalobkyňa sa môže vo svoj prospech dovolávať ochrany a záruk spojených so základnými právami.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia, práva na obhajobu žalobkyne a jej práva na účinnú súdnu ochranu

47 Vo svojom prvom žalobnom dôvode žalobkyňa tvrdí, že Rada porušila povinnosť odôvodnenia a jej práva na obhajobu a účinnú súdnu ochranu, keďže na jednej strane jej neposkytla dostatočné informácie na to, aby mohla predložiť užitočné pripomienky k prijatiu reštriktívnych opatrení voči nej a aby sa jej zabezpečil spravodlivý proces, a na druhej strane tak preskúmanie pred prijatím reštriktívnych opatrení, ktoré sa na ňu vzťahujú, ako aj pravidelné preskúmanie tých istých opatrení, obsahujú viacero chýb.

48 Rada podporovaná Komisiou napáda dôvodnosť tvrdení žalobkyne. Konkrétne tvrdí, že žalobkyňa sa nemôže odvolávať na zásadu dodržiavania práva na obhajobu.

49 Po prvé treba pripomenúť, že povinnosť odôvodniť akt spôsobujúci ujmu, ktorá je stanovená v článku 296 druhom odseku ZFEÚ, a osobitne v prejednávanej veci v článku 24 ods. 3 rozhodnutia 2010/413, v článku 15 ods. 3 nariadenia č. 423/2007, v článku 36 ods. 3 nariadenia č. 961/2010 a v článku 46 ods. 3 nariadenia č. 267/2012, má za cieľ jednak poskytnúť dotknutej osobe dostatočné informácie na to, aby zistila, či je akt dôvodný, alebo prípadne či má vadu, ktorá by umožnila napadnúť jeho platnosť na súde Únie, a jednak umožniť tomuto súdu vykonať preskúmanie zákonnosti tohto aktu. Takto stanovená povinnosť odôvodnenia predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva, od ktorej sa možno odchýliť iba v prípade naliehavých dôvodov. Odôvodnenie sa preto musí v zásade oznámiť dotknutej osobe v rovnakom čase ako akt, ktorý jej spôsobuje ujmu, pričom jeho absenciu nemožno napraviť tým, že sa dotknutá osoba dozvie dôvody aktu v konaní pred súdom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. októbra 2009, Bank Melli Iran/Rada, T-390/08, Zb. s. II-3967, bod 80 a tam citovanú judikatúru).

50 Preto s výnimkou prípadu, ak by naliehavé dôvody týkajúce sa bezpečnosti Únie či jej členských štátov alebo udržiavania ich medzinárodných vzťahov bránili oznámeniu určitých okolností, Rada je povinná oznámiť subjektu dotknutému reštriktívnymi opatreniami konkrétne a osobitné dôvody, pre ktoré zastáva názor, že sa tieto opatrenia museli prijať. Musí teda uviesť skutkové a právne okolnosti, od ktorých závisí právne odôvodnenie dotknutých opatrení, a úvahy, ktoré ju viedli k ich prijatiu (pozri v tomto zmysle rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 81 a tam citovanú judikatúru).

51 Odôvodnenie musí byť okrem toho prispôsobené povahe sporného aktu a kontextu, v ktorom bol prijatý. Požiadavka odôvodnenia musí byť posúdená v závislosti od okolností prejednávanej veci, najmä od obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a osobne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie konkrétne vymedzovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže dostatočný charakter odôvodnenia musí byť posúdený nielen vzhľadom na text aktu, ale tiež na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych pravidiel upravujúcich dotknutú oblasť. Konkrétne, akt spôsobujúci ujmu je dostatočne odôvodnený vtedy, pokiaľ bol prijatý v kontexte, ktorý bol dotknutej osobe známy a ktorý jej umožňuje pochopiť dosah opatrenia, ktoré bolo vo vzťahu k nej prijaté (pozri rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 82 a tam citovanú judikatúru).

52 Po druhé podľa ustálenej judikatúry dodržiavanie práva na obhajobu a najmä práva byť vypočutý v akomkoľvek konaní, ktoré bolo začaté proti určitému subjektu a ktoré môže viesť k prijatiu pre neho nepriaznivého rozhodnutia, predstavuje základnú zásadu práva Únie a musí byť zabezpečené, aj keď neexistuje právna úprava týkajúca sa tohto konania (rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 91).

53 Zásada dodržania práva na obhajobu vyžaduje, aby skutočnosti zohľadnené v neprospech dotknutého subjektu na účely odôvodnenia aktu, ktorý mu spôsobuje ujmu, boli tomuto subjektu oznámené. Dotknutému subjektu sa ďalej musí umožniť, aby na tieto skutočnosti účinne vyjadril svoj názor (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2006, Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada, T-228/02, Zb. s. II-4665, bod 93).

54 V prípade prvého aktu, ktorým boli zmrazené finančné prostriedky subjektu, pokiaľ tomu nebránia naliehavé dôvody týkajúce sa bezpečnosti Únie alebo jej členských štátov či udržiavania ich medzinárodných vzťahov, sa musí oznámenie skutočností uvádzaných v neprospech subjektu vykonať súčasne s prijatím dotknutého aktu, alebo len čo je to možné po uvedenom prijatí. Na žiadosť dotknutého subjektu má tento subjekt po prijatí aktu tiež právo na vyjadrenie svojho stanoviska týkajúceho sa daných skutočností. S rovnakými výhradami musí každému následnému rozhodnutiu o zmrazení finančných prostriedkov v zásade predchádzať oznámenie nových skutočností uvádzaných v neprospech subjektu a nová možnosť pre dotknutý subjekt vyjadriť svoje stanovisko (pozri analogicky rozsudok Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada, už citovaný v bode 53 vyššie, bod 137).

55 Okrem toho je potrebné poznamenať, že ak sa poskytli dostatočne konkrétne informácie umožňujúce dotknutému subjektu účinne predniesť svoje stanovisko k skutočnostiam, ktoré v jeho neprospech zohľadnila Rada, zásada dodržania práva na obhajobu neznamená povinnosť Rady umožniť z vlastného podnetu prístup k dokumentom obsiahnutým v jej spise. Rada je povinná umožniť prístup k všetkým administratívnym dokumentom týkajúcim sa predmetného opatrenia, ktoré nemajú dôvernú povahu, iba na žiadosť dotknutého subjektu (pozri rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 97 a tam citovanú judikatúru).

56 Po tretie zásada účinnej súdnej ochrany predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá vyplýva z ústavných tradícií spoločných členským štátom a ktorá je zakotvená v článkoch 6 a 13 EDĽP, ako aj v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. Účinnosť súdneho preskúmania predpokladá, že dotknutý orgán Únie má povinnosť oznámiť dôvody reštriktívneho opatrenia dotknutému subjektu, ak je to možné buď v okamihu prijatia uvedeného opatrenia, alebo aspoň čo najskôr po jeho prijatí, aby sa uvedenému subjektu umožnil výkon práva podať žalobu v stanovených lehotách. Dodržanie tejto povinnosti oznámiť uvedené dôvody je totiž nevyhnutné tak na umožnenie adresátom reštriktívnych opatrení brániť svoje práva za najlepších možných podmienok a pri úplnom oboznámení sa s vecou rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na súd Únie, ako aj na umožnenie súdu Únie v plnom rozsahu preskúmať zákonnosť dotknutého aktu, čo je jeho úlohou (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351, body 335 až 337 a tam citovanú judikatúru).

57 Vzhľadom na túto judikatúru Všeobecný súd zastáva názor, že treba preskúmať tvrdenia uvedené účastníkmi konania v rámci prvého žalobného dôvodu v súlade s piatimi nižšie opísanými krokmi. Po prvé treba preskúmať úvodné tvrdenie Rady a Komisie, podľa ktorého sa žalobkyňa nemôže odvolávať na zásadu dodržiavania práva na obhajobu. Po druhé treba preskúmať tvrdenia týkajúce sa jednak povinnosti odôvodnenia a jednak údajného porušenia práva žalobkyne na obhajobu, pokiaľ ide o prvotné oznámenie skutočností zohľadnených v jej neprospech. Po tretie treba preskúmať argumentáciu súvisiacu s údajným porušením práva na obhajobu, pokiaľ ide o prístup k spisu Rady. Po štvrté Všeobecný súd preskúma tvrdenia súvisiace jednak s údajným porušením práva žalobkyne na obhajobu, pokiaľ ide o jej možnosť vyjadriť svoje stanovisko, a jednak s údajným porušením jej práva na účinnú súdnu ochranu. Po piate sa posúdia tvrdenia týkajúce sa údajných chýb, ktorými je postihnuté preskúmanie alebo opätovné preskúmanie vykonané Radou.

O možnosti žalobkyne dovolávať sa zásady dodržiavania práv na obhajobu

58 Rada a Komisia spochybňujú uplatniteľnosť zásady dodržiavania práva na obhajobu v prejednávanej veci. Odkazujúc na rozsudok Všeobecného súdu z 19. mája 2010, Tay Za/Rada (T-181/08, Zb. s. II-1965, body 121 až 123), tvrdia, že reštriktívne opatrenia boli voči žalobkyni prijaté nie z dôvodu jej vlastnej činnosti, ale z dôvodu jej príslušnosti k všeobecnej kategórii osôb a subjektov, ktoré podporovali šírenie jadrových zbraní. V dôsledku toho voči žalobkyni nebolo v zmysle judikatúry citovanej v bode 52 vyššie začaté konanie týkajúce sa prijatia reštriktívnych opatrení, a preto sa nemôže dovolávať práva na obhajobu, alebo sa ho môže dovolávať iba v obmedzenom rozsahu.

59 Túto argumentáciu nemožno prijať.

60 Rozsudok Tay Za/Rada, už citovaný v bode 58 vyššie, bol totiž na základe odvolania v plnom rozsahu zrušený rozsudkom Súdneho dvora z 13. marca 2012, Tay Za/Rada (C-376/10 P). V dôsledku toho konštatovania uvedené v tomto rozsudku už nie sú súčasťou právneho poriadku Únie, a preto Rada a Komisia sa na ne nemôžu platne odvolávať.

61 Ďalej článok 24 ods. 3 a 4 rozhodnutia 2010/413, článok 15 ods. 3 nariadenia č. 423/2007, článok 36 ods. 3 a 4 nariadenia č. 961/2010 a článok 46 ods. 3 a 4 nariadenia č. 267/2012 obsahujú ustanovenia zaručujúce subjektom dotknutým reštriktívnymi opatreniami prijatými podľa týchto predpisov právo na obhajobu. Dodržanie tohto práva je predmetom preskúmania súdom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 37).

62 Za týchto okolností treba vyvodiť záver, že žalobca sa v prejednávanej veci môže dovolávať zásady dodržiavania práva na obhajobu, ktorá je pripomenutá v bodoch 52 až 55 vyššie.

O povinnosti odôvodnenia a o prvotnom oznámení skutočností zohľadnených v neprospech

63 Najskôr treba poznamenať, že na posúdenie dodržiavania povinnosti odôvodnenia a povinnosti oznámiť dotknutému subjektu skutočnosti zohľadnené v jeho neprospech treba okrem dôvodov uvedených v napadnutých aktoch zohľadniť aj tri návrhy na prijatie reštriktívnych opatrení, ktoré Rada doručila žalobkyni.

64 Z uvedených návrhov, ktoré boli doručené žalobkyni, totiž vyplýva, že podliehajú právomociam, ktoré boli na členské štáty prenesené v súvislosti s prijatím reštriktívnych opatrení, ktoré sa jej týkajú, a že v dôsledku toho predstavujú skutočnosti, na ktorých sú tie isté opatrenia založené.

65 Ďalej je pravda, že tretí návrh bol žalobkyni doručený po podaní žaloby, ako aj po úprave návrhov, ktorá nasledovala po prijatí rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010. Nemôže teda platne doplniť odôvodnenie rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010, rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010. Môže sa však zohľadniť v rámci posúdenia zákonnosti neskorších aktov, a to rozhodnutia 2011/783, vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 a nariadenia č. 267/2012.

66 V napadnutých aktoch sú uvedené tieto štyri dôvody, ktoré sa týkajú žalobkyne:

— podľa rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010 je žalobkyňa štátnou bankou (ďalej len „prvý dôvod“),

— žalobkyňa sa angažuje v takých činnostiach, ktoré podporujú iránsky jadrový program a program balistických rakiet, a napomáha im (ďalej len „druhý dôvod“),

— žalobkyňa poskytuje bankové služby subjektom označeným OSN a EÚ alebo subjektom, ktoré konajú v ich mene alebo na základe ich pokynov, alebo subjektom, ktoré sú nimi vlastnené alebo kontrolované (ďalej len „tretí dôvod“),

— žalobkyňa je materskou spoločnosťou banky First East Export (ďalej len „FEE“), ktorá je označená v rezolúcii Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov 1929 (2010) (ďalej len „štvrtý dôvod“).

67 Prvý z dvoch návrhov na prijatie reštriktívnych opatrení, ktorý bol doručený 13. septembra 2010, sa sčasti prekrýva s druhým dôvodom uvedeným v napadnutých aktoch. Doplňuje tieto dôvody:

— žalobkyňa poskytuje bankové služby Iránskej organizácii pre atómovú energiu (ďalej len „AEOI“) a Novin Energy Company (ďalej len „Novin“), na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia prijaté Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov (ďalej len „piaty dôvod“),

— žalobkyňa spravuje účty vysokopostavených predstaviteľov Organizácie pre letecký a kozmický priemysel a iránskeho zástupcu zodpovedného za nákup (ďalej len „šiesty dôvod“).

68 Druhý návrh, ktorý bol doručený 13. septembra 2010, sa v podstatnej časti prekrýva s odôvodnením napadnutých aktov. Doplňuje jediný dôvod, podľa ktorého žalobkyňa už prinajmenšom od roku 2003 umožnila presun miliónov dolárov na iránsky jadrový program (ďalej len „siedmy dôvod“).

69 Tretí návrh na prijatie reštriktívnych opatrení, ktorý je pripojený k duplike, neobsahuje dodatočné skutočnosti vo vzťahu k napadnutým aktom a k dvom návrhom, ktoré boli doručené 13. septembra 2010.

70 Žalobkyňa tvrdí, že toto odôvodnenie dostatočne nespresňuje dôvody prijatia reštriktívnych opatrení voči nej. Zastáva názor, že táto nedostatočnosť má okrem iného za následok porušenie jej práva na obhajobu.

71 Rada podporovaná Komisiou namieta voči dôvodnosti argumentácie žalobkyne.

72 Prvý dôvod je dostatočne presný, keďže žalobkyni umožňuje pochopiť, že Rada jej vytýka, že iránsky štát má podiel na jej základnom imaní.

73 Naopak, druhý a tretí dôvod sú príliš neurčité, keďže nespresňujú správanie, ktoré sa žalobkyni vytýka, ani ostatné dotknuté subjekty.

74 Štvrtý dôvod je uvedený dostatočne jasne, keďže žalobkyni umožňuje pochopiť, že Rada jej vytýka kontrolu, ktorú vykonáva nad FEE.

75 To isté platí v prípade piateho dôvodu, ktorý identifikuje subjekty, ktorým boli údajne poskytnuté predmetné finančné služby.

76 Napokon šiesty a siedmy dôvod nie sú dostatočne presné, lebo šiesty dôvod neidentifikuje dotknuté osoby a siedmy dôvod neobsahuje nijaké spresnenie dotknutých osôb a transakcií.

77 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba zastávať názor, že Rada porušila povinnosť odôvodnenia, ako aj povinnosť oznámiť žalobkyni ako dotknutému subjektu skutočnosti zohľadnené v jej neprospech, pokiaľ ide o druhý, tretí, šiesty a siedmy dôvod. Pokiaľ ide o ostatné dôvody, tieto povinnosti boli naopak dodržané.

O prístupe k spisu

78 Ako bolo konštatované v bodoch 9 a 15 vyššie, Rada 13. septembra 2010 doručila žalobkyni dva návrhy na prijatie reštriktívnych opatrení pochádzajúce z členských štátov, a následne jej v prílohe k duplike poskytla tretí návrh.

79 Žalobkyňa zastáva názor, že tento prístup nie je postačujúci na to, aby mohla účinne vyjadriť svoje stanovisko.

80 Rada podporovaná Komisiou spochybňuje dôvodnosť tvrdení žalobkyne.

81 Pokiaľ ide o rozsah povoleného prístupu, treba v tejto súvislosti poznamenať, že zo skutočností uvedených v spise nevyplýva, že Rada pri prijímaní napadnutých aktov vychádzala z iných skutočností než z troch návrhov, ktoré predložili členské štáty. Za týchto okolností nemožno Rade vytýkať, že žalobkyni neoznámila dodatočné skutočnosti.

82 Naopak, na rozdiel od dvoch návrhov na prijatie reštriktívnych opatrení pripojených k listu z 13. septembra 2010 bol tretí návrh žalobkyni oznámený len v prílohe k duplike, teda po uplynutí lehoty, ktorú Rada stanovila žalobkyni na predloženie svojich pripomienok v nadväznosti na prijatie rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010, po podaní žaloby, ako aj po prijatí rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010.

83 Rada ďalej v tejto súvislosti tvrdí, že žalobkyni doručila tretí návrh, keď získala súhlas členského štátu, z ktorého tento návrh pochádzal.

84 Toto tvrdenie však nemožno prijať. Pokiaľ má totiž Rada na to, aby prijala reštriktívne opatrenia voči subjektu, v úmysle vychádzať zo skutočností poskytnutých členským štátom, je povinná sa pred prijatím uvedených opatrení uistiť, že predmetné skutočnosti možno dotknutého subjektu oznámiť včas, aby mohol účinne vyjadriť svoje stanovisko.

85 Za týchto okolností treba vyvodiť záver, že keďže Rada doručila žalobkyni tretí návrh na prijatie reštriktívnych opatrení len v prílohe k duplike, neposkytla jej včas prístup k tejto skutočnosti vo svojom spise, čo je v rozpore s právom na obhajobu.

O možnosti žalobkyne účinne vyjadriť svoje stanovisko a o práve na účinnú súdnu ochranu

86 Po prvé žalobkyňa tvrdí, že nedostala príležitosť účinne vyjadriť svoje stanovisko a že v každom prípade pripomienky, ktoré mohla vyjadriť, Rada nezohľadnila.

87 Rada podporovaná Komisiou spochybňuje dôvodnosť tvrdení žalobkyne.

88 Treba najskôr uviesť, že v nadväznosti na prijatie prvotných aktov, ktorými boli 26. júla 2010 finančné prostriedky žalobkyne zmrazené, žalobkyňa 24. septembra 2010 adresovala Rade list, v ktorom uviedla svoje stanovisko a žiadala, aby reštriktívne opatrenia prijaté voči nej boli zrušené. Rada odpovedala na tento list 28. októbra 2010. Následne pred prijatím rozhodnutia 2011/783 a vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 žalobkyňa predložila Rade svoje pripomienky v liste z 29. augusta 2011, na ktorý Rada odpovedala 5. decembra 2011. Napokon žalobkyňa neuviedla nijaké tvrdenia, z ktorých by vyplývalo, že pred prijatím nariadenia č. 267/2012 nemohla obdobným spôsobom predložiť Rade nové pripomienky.

89 Treba preto zastávať názor, že žalobkyňa dostala príležitosť účinne vyjadriť svoje stanovisko, avšak s výnimkou jednak druhého, tretieho, šiesteho a siedmeho dôvodu uvedeného Radou, ktoré sú príliš neurčité (pozri bod 77 vyššie), a jednak návrhu na prijatie reštriktívnych opatrení, ktorý bol doručený v prílohe k duplike za predpokladu, že ho nemala k dispozícii v okamihu predloženia pripomienok (pozri bod 82 vyššie).

90 Pokiaľ ide o zohľadnenie predložených pripomienok, je síce pravda, že odpoveď na tvrdenia žalobkyne v listoch Rady z 28. októbra 2010 a 5. decembra 2011 je stručná, nič to však nemení na tom, že Rada v liste z 28. októbra 2010 spresnila, že na rozdiel od žalobkyne zastáva názor, že neexistujú dostatočné záruky, že žalobkyňa v budúcnosti neposkytne bankové služby osobám a subjektom, ktoré sa zúčastňujú na šírení jadrových zbraní. Toto stanovisko zopakovala v liste z 5. decembra 2011.

91 Okrem toho je nepochybné, že Rada v rozhodnutí 2010/644 a v nariadení č. 961/2010 zrušila poznámku, ktorej správnosť žalobkyňa napadla, že žalobkyňa je štátnou bankou.

92 Vzhľadom na tieto okolnosti treba zastávať názor, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Rada pri svojom preskúmaní pripomienky žalobkyne zohľadnila.

93 Po druhé žalobkyňa tvrdí, že nedostatočná povaha informácií a skutočností, ktoré jej boli oznámené, narušila jej právo na účinnú súdnu ochranu.

94 Rada podporovaná Komisiou spochybňuje dôvodnosť tohto tvrdenia.

95 V súlade s konštatovaním v bode 89 vyššie treba zastávať názor, že za predpokladu, že žalobkyni boli individuálne oznámené dostatočne presné dôvody, a to prvý, štvrtý a piaty dôvod, ktoré uviedla Rada, jej právo na účinnú súdnu ochranu bolo dodržané.

96 Naopak, neurčitá povaha druhého, tretieho, šiesteho a siedmeho dôvodu poskytnutého Radou, ako aj oneskorené doručenie tretieho návrhu na prijatie reštriktívnych opatrení, predstavujú porušenie práva žalobkyne na účinnú súdnu ochranu.

O vadách preskúmania vykonaného Radou

97 Žalobkyňa tvrdí, že Rada nevykonala skutočné preskúmanie okolností prejednávanej veci, ale že sa obmedzila len na prijatie návrhov predložených členskými štátmi. Táto vada sa týka tak preskúmania pred prijatím reštriktívnych opatrení, ktoré sa jej týkajú, ako aj pravidelného preskúmania tých istých opatrení.

98 Podľa žalobkyne z diplomatických káblov sprístupnených verejnosti prostredníctvom organizácie Wikileaks (ďalej len „diplomatické káble“) navyše vyplýva, že členské štáty, a konkrétne Spojené kráľovstvo, boli vystavené tlaku zo strany vlády Spojených štátov amerických, aby voči iránskym subjektom prijali reštriktívne opatrenia. Táto okolnosť však vyvoláva pochybnosť o zákonnosti prijatých opatrení a o zákonnosti konania, v rámci ktorého boli tieto opatrenia prijaté.

99 Rada podporovaná Komisiou spochybňuje dôvodnosť tvrdení žalobkyne. Konkrétne tvrdí, že diplomatické káble netreba zohľadniť.

100 Po prvé treba uviesť, že akty, ktorými boli prijaté reštriktívne opatrenia voči subjektom, ktoré sa údajne zúčastňujú na šírení jadrových zbraní, sú aktmi Rady, ktorá sa teda musí uistiť, že ich prijatie je odôvodnené. Preto pri prijímaní prvého aktu stanovujúceho takéto opatrenia je Rada povinná preskúmať relevantnosť a dôvodnosť informácií a dôkazov, ktoré jej na základe článku 23 ods. 2 rozhodnutia 2010/413 predkladá členský štát alebo vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci

a bezpečnostnú politiku. Pri prijímaní nasledujúcich aktov vzťahujúcich sa na ten istý subjekt je Rada povinná v súlade s článkom 24 ods. 4 toho istého rozhodnutia opätovne preskúmať nevyhnutnosť zachovania uvedených opatrení so zreteľom na pripomienky predložené týmto subjektom.

101 V prejednávanej veci spis neobsahuje nijaký údaj o tom, že Rada overila relevantnosť a dôvodnosť skutočností vzťahujúcich sa na žalobkyňu, ktoré jej boli predložené pred prijatím rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010. Naopak, nesprávny údaj uvedený v týchto aktoch, že žalobkyňa bola štátnou bankou, ktorého nepresnosť Rada nespochybňuje, smeruje k preukázaniu, že k nijakému overeniu v tomto zmysle nedošlo.

102 Z bodov 90 až 92 vyššie ďalej vyplýva, že pri prijímaní neskorších napadnutých aktov Rada opätovne preskúmala okolnosti prejednávanej veci so zreteľom na pripomienky žalobkyne, keďže odstránila údaj, že žalobkyňa bola štátnou bankou, a vyjadrila sa k jej argumentácii týkajúcej sa finančných služieb poskytovaných subjektom zúčastňujúcim sa na šírení jadrových zbraní.

103 Po druhé, pokiaľ ide o diplomatické káble, okolnosť, že niektoré členské štáty boli vystavené diplomatickým tlakom, hoci by sa preukázala, sama osebe neznamená, že tieto tlaky mali vplyv na napadnuté akty, ktoré Rada prijala, alebo na preskúmanie, ktoré Rada vykonala v súvislosti s ich prijímaním.

104 Za týchto okolností treba súhlasiť s tvrdeniami žalobkyne týkajúcimi sa chýb, ktorými bolo dotknuté preskúmanie vykonané Radou, pokiaľ ide o rozhodnutie 2010/413 a vykonávacie nariadenie č. 668/2010, a v zostávajúcej časti ich zamietnuť.

105 Vzhľadom na body 47 až 104 vyššie treba najprv poznamenať, že Rada porušila právo žalobkyne na obhajobu a jej právo na účinnú súdnu ochranu tým, že jej včas nedoručila návrh na prijatie reštriktívnych opatrení, ktorý je pripojený k duplike. Keďže uvedený návrh Rada prijala na odôvodnenie všetkých napadnutých aktov voči žalobkyni a vzhľadom na dátum jeho doručenia, táto vada má dosah na zákonnosť rozhodnutia 2010/413, vykonávacieho nariadenia č. 668/2010, rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010 v rozsahu, v akom sa tieto akty týkajú žalobkyne.

106 Ďalej Rada pri prijímaní rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010 nedodržala povinnosť preskúmať relevantnosť a dôvodnosť informácií a dôkazov voči žalobkyni, ktoré jej boli predložené, čo teda spôsobuje protiprávnosť týchto aktov.

107 Napokon Rada porušila povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o druhý, tretí, šiesty a siedmy dôvod, ktoré boli uvedené voči žalobkyni. Vzhľadom však na to, že jednotlivé dôvody uvedené Radou sú navzájom nezávislé a že ostatné dôvody sú dostatočne presné, táto okolnosť neodôvodňuje zrušenie rozhodnutia 2011/783, vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 a nariadenia č. 267/2012. Znamená len, že druhý, tretí, šiesty a siedmy dôvod sa pri preskúmaní druhého žalobného dôvodu týkajúceho sa dôvodnosti reštriktívnych opatrení prijatých voči žalobkyni, nemôžu zohľadniť.

108 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba prvý žalobný dôvod prijať v časti, v ktorej smeruje k zrušeniu rozhodnutia 2010/413, vykonávacieho nariadenia č. 668/2010, rozhodnutia 2010/644 a nariadenia č. 961/2010, a to v rozsahu, v akom sa tieto akty týkajú žalobkyne, a v zostávajúcej časti ho zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni

109 Žalobkyňa tvrdí, že dôvody vymenované v bodoch 66 až 69 vyššie, ktoré voči nej uviedla Rada, nespĺňajú podmienky stanovené v rozhodnutí 2010/413, nariadeniach č. 423/2007, č. 961/2010 a č. 267/2012, a nie sú podložené dôkazmi. Rada sa preto dopustila zjavne nesprávneho právneho posúdenia tým, že na základe týchto dôvodov prijala voči nej reštriktívne opatrenia.

110 Rada podporovaná Komisiou namieta voči tvrdeniam žalobkyne.

111 Podľa judikatúry súdne preskúmanie zákonnosti aktu, ktorým boli voči subjektu prijaté reštriktívne opatrenia, sa vzťahuje na posúdenie skutočností a okolností uvádzaných na jeho odôvodnenie, rovnako ako na overenie dôkazov a informácií, na ktorých sa toto posúdenie zakladá. V prípade sporu Rade prislúcha predložiť tieto skutočnosti s cieľom ich overenia súdom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Bank Melli Iran/Rada, už citovaný v bode 49 vyššie, body 37 a 107).

112 S prihliadnutím na túto judikatúru a vzhľadom na nedostatok odôvodnenia druhého, tretieho, šiesteho a siedmeho dôvodu, ktoré Rada uviedla voči žalobkyni (pozri bod 107 vyššie), sa treba obmedziť na overenie dôvodnosti prvého, štvrtého a piateho uvedeného dôvodu.

113 Pokiaľ ide o prvý dôvod, ktorý je uvedený len v rozhodnutí 2010/413 a vo vykonávacom nariadení č. 668/2010, medzitým sa zistilo, že žalobkyňa nie je štátnou bankou. Prvý dôvod tak spočíva na nesprávnom skutkovom zistení, a nemôže teda odôvodniť reštriktívne opatrenia, ktoré boli voči žalobkyni prijaté na základe rozhodnutia 2010/413 a vykonávacieho nariadenia č. 668/2010.

114 Pokiaľ ide o štvrtý dôvod, je nepochybne pravda, že na FEE, dcérsku spoločnosť, v ktorej má žalobkyňa obchodný podiel zodpovedajúci 100 % základného imania, sa vzťahuje rezolúcia Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov 1929 (2010).

115 Z uvedenej judikatúry však vyplýva, že prijatie reštriktívnych opatrení voči FEE bolo odôvodnené výlučne tým, že sa žalobkyňa údajne zúčastňovala na šírení jadrových zbraní.

116 Táto účasť je ďalej opísaná v rezolúcii 1929 (2010) nepresne, čo v podstate zodpovedá siedmemu dôvodu, ktorý uviedla Rada, t. j. že „počas uplynulých siedmich rokov [žalobkyňa] umožnila iránskym subjektom pôsobiacim v jadrovom, raketovom a obranom priemysle uskutočniť transakcie vo výške niekoľko stoviek miliónov dolárov“.

117 Za týchto okolností treba vyvodiť záver, že štvrtý dôvod jednak vychádza len z tvrdení a jednak nepredstavuje samostatný dôvod vo vzťahu k tým, ktoré sa priamo vzťahujú na žalobkyňu. Preto nemôže odôvodniť prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni.

118 Pokiaľ ide o piaty dôvod, žalobkyňa popiera, že poskytovala služby AEOI. Rada pritom nepredložila nijaký dôkaz alebo informáciu, aby preukázala, že sa takéto služby poskytovali. Preto treba vyvodiť záver, že tvrdenia týkajúce sa AEOI takisto neodôvodňujú prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni.

119 Žalobkyňa naopak pripúšťa, že poskytovala služby spočívajúce v správe účtov spoločnosti Novin, na ktorú sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, ktoré boli prijaté Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov od 24. marca 2007 z dôvodu jej údajnej účasti na šírení jadrových zbraní. Žalobkyňa však vysvetľuje, že nebola informovaná o účasti spoločnosti Novin na šírení jadrových zbraní, najmä asi z toho dôvodu, že poskytované služby s tým nesúviseli. Ďalej žalobkyňa svoje vzťahy so spoločnosťou Novin postupne obmedzovala a následne po prijatí reštriktívnych opatrení voči tejto poslednej uvedenej spoločnosti ich úplne ukončila.

120 Rada podporovaná Komisiou odpovedá, že služby, ktoré žalobkyňa poskytovala spoločnosti Novin, odôvodňujú prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni, a to vzhľadom na riziko, že v budúcnosti bude obdobne podporovať ostatné označené subjekty. V tejto súvislosti je irelevantné, že žalobkyňa vedela alebo mohla vedieť, že sa Novin skutočne zúčastňuje na šírení jadrových zbraní alebo že dotknuté transakcie s týmto šírením súviseli.

121 S ohľadom na argumentáciu účastníkov konania treba preskúmať, ako tvrdí Rada, či služby, ktoré žalobkyňa poskytovala spoločnosti Novin, podporujú šírenie jadrových zbraní v zmysle rozhodnutia 2010/413 a nariadení č. 423/2007, č. 961/2010 a č. 267/2012.

122 V tejto súvislosti treba najprv pripomenúť, že na základe článku 18 nariadenia č. 423/2007, článku 39 nariadenia č. 961/2010 a článku 49 nariadenia č. 267/2012, sa uvedené nariadenia uplatňujú na území Únie vrátane jej vzdušného priestoru, na palube každého lietadla alebo plavidla podliehajúceho jurisdikcii niektorého členského štátu, na každú osobu, ktorá sa nachádza na území Únie alebo mimo neho a ktorá je štátnym príslušníkom niektorého členského štátu, na každú právnickú osobu, subjekt alebo orgán, ktoré sú založené alebo zaregistrované podľa práva niektorého členského štátu, ako aj na každú právnickú osobu, subjekt alebo orgán v súvislosti s akoukoľvek podnikateľskou činnosťou, ktorá sa úplne alebo čiastočne vykonáva v Únii.

123 Pokiaľ tak ide o transakcie uskutočnené mimo Únie, nariadenia č. 423/2007, č. 961/2010 a č. 267/2012 nemôžu slúžiť ako základ vzniku právnych povinností finančnej inštitúcie založenej v treťom štáte a zaregistrovanej podľa práva toho istého štátu (ďalej len „zahraničná finančná inštitúcia“), akou je žalobkyňa. Preto takáto finančná inštitúcia nie je na základe uvedených nariadení povinná zmraziť finančné prostriedky subjektov, ktoré sa zúčastňujú na šírení jadrových zbraní.

124 Nič to však nemení na tom, že ak sa zahraničná finančná inštitúcia zúčastňuje na šírení jadrových zbraní alebo je s týmto šírením priamo spojená, alebo ho podporuje, jej finančné prostriedky a jej hospodárske zdroje nachádzajúce sa na území Únie, ktoré boli použité v rámci obchodnej transakcie, ktorá bola úplne alebo sčasti uskutočnená v Únii, alebo ktoré vlastnia štátni príslušníci členských štátov alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány založené alebo zaregistrované podľa práva členského štátu, môžu byť dotknuté reštriktívnymi opatreniami prijatými na základe nariadení č. 423/2007, č. 961/2010 a č. 267/2012.

125 Z toho vyplýva, že je v záujme zahraničnej finančnej inštitúcie uistiť sa, že sa nezúčastňuje na šírení jadrových zbraní alebo nie je s týmto šírením priamo spojená, alebo ho nepodporuje najmä tým, že poskytuje finančné služby subjektu, ktorý sa na tomto šírení zúčastňuje. Preto pokiaľ vie alebo môže rozumne predpokladať, že jeden z jej klientov sa zúčastňuje na šírení jadrových zbraní, prináleží jej bezodkladne ukončiť poskytovanie finančných služieb tomuto klientovi vzhľadom na uplatniteľné zákonné povinnosti a neposkytovať mu nijakú novú službu.

126 Rada v prejednávanej veci nespochybnila, že k poskytovaniu služieb spoločnosti Novin zo strany žalobkyne dochádzalo na území Iránu, keďže ich vzťah sa riadil iránskym právom.

127 Treba preto preskúmať, či vzhľadom na uplatniteľné povinnosti stanovené v iránskom práve žalobkyňa konala pri ukončení poskytovania finančných služieb spoločnosti Novin bezodkladne, keď sa dozvedela alebo mohla rozumne predpokladať, že Novin sa zúčastňuje na šírení jadrových zbraní.

128 Žalobkyňa v tejto súvislosti popiera, že vedela o účasti spoločnosti Novin na šírení jadrových zbraní pred tým, ako Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov prijala reštriktívne opatrenia voči spoločnosti Novin. Keďže Rada na základe judikatúry citovanej v bode 111 vyššie nepredložila presné a konkrétne informácie a dôkazy o tom, že žalobkyňa vedela alebo mohla rozumne predpokladať, že Novin sa pred prijatím reštriktívnych opatrení zúčastňovala na šírení jadrových zbraní, treba zohľadniť tvrdenie žalobkyne, ktoré uviedla v tejto súvislosti.

129 Pokiaľ ide o obdobie po prijatí reštriktívnych opatrení voči spoločnosti Novin, žalobkyňa vysvetľuje, že bezodkladne vyhotovila interný obežník, v ktorom žiadala svojich zamestnancov, aby informovali Novin, že už jej nemôže poskytovať služby. Následne sa nijaká nová služba neposkytovala a nebol prijatý nijaký nový pokyn. Žalobkyňa sa obmedzila len na to, že z účtov spoločnosti Novin uskutočnila platby, ktoré vyplývali z pokynov, šekov a zmeniek vyhotovených pred dátumom prijatia reštriktívnych

opatrení voči spoločnosti Novin, pričom nijaká z týchto platieb nesúvisela so šírením jadrových zbraní alebo s nadobúdaním majetku vo všeobecnosti. Keď boli účty z dôvodu uskutočnených platieb vyčerpané, žalobkyňa ich uzatvorila. Prípadné nepatrné zostatky sa vrátili spoločnosti Novin.

130 Rada a Komisia nenamietajú voči presnosti opisu skutkového stavu, ktorý je podložený vyhláseniami riaditeľa žalobkyne.

131 Pokiaľ ide o otázku, či sú tieto opatrenia postačujúce vo vzťahu ku kritériu uvedenému v bode 124 vyššie, treba zastávať názor, že vzhľadom na osobitnú povahu služieb súvisiacich so správou účtov, žalobkyňa preukázala, že konala pri ukončení poskytovania finančných služieb spoločnosti bezodkladne, keď sa dozvedela o účasti tejto naposledy uvedenej spoločnosti na šírení jadrových zbraní.

132 V tejto súvislosti je pravda, že žalobkyňa po prijatí uvedených opatrení uskutočnila platby z účtov spoločnosti Novin.

133 Žalobkyňa pritom vysvetľuje, čo Rada alebo Komisia nespochybňujú, že na základe svojich záväzkov voči spoločnosti Novin bola povinná uskutočniť platby zodpovedajúce predtým vystaveným pokynom, šekom a zmenkám.

134 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 20 ods. 6 rozhodnutia 2010/413, článok 9 nariadenia č. 423/2007, článok 18 nariadenia č. 961/2010 a článok 25 nariadenia č. 267/2012 v podstate povoľujú, aby finančné prostriedky subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, boli odblokované, aby sa uskutočnili platby na základe záväzkov, ktoré prijali pred ich označením, za predpokladu, že uvedené platby nesúvisia so šírením jadrových zbraní. Za týchto okolností netreba od žalobkyne, ktorá nebola v prejednávanej veci povinná zmraziť finančné prostriedky Novin na základe vyššie uvedených ustanovení, ako vyplýva z bodov 123 a 126 vyššie, vyžadovať, aby voči tejto poslednej uvedenej spoločnosti uplatňovala prísnejší režim.

135 Rada a Komisia však rovnako netvrdia, že predmetné platby súviseli so šírením jadrových zbraní.

136 Žalobkyňa ďalej pripúšťa, že prípadné zostatky z uzavretých účtov vyplatila spoločnosti Novin. Spresňuje pritom, čo Rada alebo Komisia nespochybňujú, že nebola oprávnená si predmetné zostatky ponechať.

137 Za týchto okolností treba zastávať názor, že ani služby, ktoré žalobkyňa poskytovala spoločnosti Novin pred prijatím reštriktívnych opatrení voči žalobkyni, ani podmienky ukončenia obchodného vzťahu žalobkyne so spoločnosťou Novin, nepodporujú šírenie jadrových zbraní v zmysle rozhodnutia 2010/413 a nariadení č. 423/2007, č. 961/2010 a č. 267/2012.

138 Tieto okolnosti teda neodôvodňujú prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni.

139 Keďže prvý, štvrtý ani piaty dôvod, ktorý Rada uviedla voči žalobkyni, neodôvodňujú prijatie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni, treba druhému žalobnému dôvodu vyhovieť.

140 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba napadnuté akty zrušiť v rozsahu, v akom sa týkajú žalobkyne, bez toho, aby bolo nevyhnutné preskúmať tretí žalobný dôvod, ktorý je založený na porušení zásady proporcionality.

O trovách

141 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhmi žalobkyne.

142 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku tohto rokovacieho poriadku inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Komisia preto znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. V rozsahu, v akom sa týkajú Bank Mellat, sa zrušujú:

— **bod 4 tabuľky B prílohy II rozhodnutia Rady 2010/413/SZBP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP,**

— **bod 2 tabuľky B prílohy vykonávacieho nariadenia Rady č. 668/2010 (EÚ) z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 423/2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu,**

— **bod 4 tabuľky B hlavy I prílohy rozhodnutia Rady 2010/644/SZBP z 25. októbra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413,**

— **bod 4 tabuľky B prílohy VIII nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 423/2007,**

— **rozhodnutie Rady 2011/783/SZBP z 1. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413,**

— **vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) č. 1245/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 961/2010,**

— **bod 4 tabuľky B hlavy I prílohy IX nariadenia Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 961/2010.**

2. Rada Európskej únie znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Bank Mellat.

3. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Pelikánová Jürimäe van der Woude

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 29. januára 2013.

Podpisy